

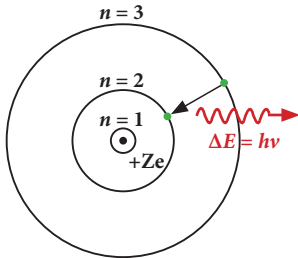
RADYOLOJİ, TANILAMA, GÖRÜNTÜLEME TERİMLERİ

Arzu COŞKUN¹ Alptuğ ÖZEN²

AMAÇ : Öğrenci/okur radyoloji, tanılama, görüntüleme terimleri öğrenir. Öğrenci/okur klinik çalışmalarında, araştırmalarında ve diğer gerekli durumlarda konu ile ilgili terimleri algılayabilir ve kullanabilir.

X- İŞİNINA AİT TERİMLER:

- ▶ **Radyasyon:** Enerjinin elektromanyetik dalga veya parçacık halinde ortamda yayılmasıdır.
- ▶ **Elektromanyetik Radyasyon:** Ortamda boyuna dalgalar şeklinde hareket eden yüksüz ve kütsüz radyasyon tipidir.
- ▶ **Partiküler Radyasyon:** Kütsüz olan parçacıklardır. Elektron, nötron ve protonlar bu gruba dahildir.
- ▶ **Karakteristik Radyasyon:** Atoma gönderilen fotonun atomun iç yörüngesinden bir elektronu sökerek yerinin dış yörüngedeki elektron tarafından doldurulması sırasında ortaya çıkan x ışını dalgalarıdır.

Şekil 1. Karakteristik X ışını

Radyografi: Hastayı geçen X-ışınlarının bir röntgen filmi üzerine düşürülmesi ile görüntü elde edilmesidir.

Şekil 2. Radyografi çekimi

Radyoskopi: Hastayı geçen X-ışınlarının flüoresan bir ekran üzerinde görüntü oluşturmasıdır. Floroskopi adı da verilir.

Doz: Organ ya da doku tarafından birim zamanda soğurulan radyasyon miktarıdır.

Ekspozür: X ışını demetindeki radyasyonun miktarını belirten terimdir. Birimi; Coulomb/kg ya da Röntgendir.

¹ Öğr. Gör., Toros Üniversitesi, SHMYO, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, Tıbbi Görüntüleme Teknikleri Pr., arzu.coskun@toros.edu.tr

² Öğr. Gör. Dr., Mersin Devlet Hastanesi, Radyoloji Kliniği alptug.ozen@toros.edu.tr

DEĞERLENDİRME SORULARI

- 1) **Toplardamarların kontrast madde verilerek görünür hale getirilmesi ve görüntülenmesi işlemi aşağıdakilerden hangi terim ile ifade edilir?**
 - A. Venografi
 - B. Arteriografi
 - C. Anjiografi
 - D. Damargrafi
 - E. Hiçbiri

- 2) **Böbrek toplayıcı sisteminin cilde ağızlaştırılması işlemi hangi terim ile ifade edilir?**
 - A. Perkütan Nefrostomi
 - B. Sistostomi
 - C. Hidronefroz
 - D. Damargrafi
 - E. Hiçbiri

- 3) **Normalde diğer dokulardan ayırt edilemeyen organ ya da yapıların radyolojik olarak görülebilmesini sağlamak amacıyla dışarıdan verilen maddelere ne denilir?**
 - A. Baryum Sülfat
 - B. Kontrast madde
 - C. İyot
 - D. Radyolojik madde
 - E. Hiçbiri

Cevap Anahtarı: 1) A 2) A 3) B

KAYNAKLAR

- Alperen MC, Wharton MC. The role of arthroscopy in the management of temporomandibular disorders. Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod 1997; 83: 163-6.
- Ankara Üniv. Diş Hek. Fak. Derg. 27 (1) 105 - 111, 2000 Modern Görüntüleme Yöntemleri (I) Modern Imaging Modalities (I) Dr. B. Güniz AKDENİZ*
- Ebihara A, Tokita Y, Izawa T, Suda H. Pulpal blood flow assessed by laser Doppler flowmetry in a tooth with a horizontal root fracture. Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod 1996; 81: 229-33.
- Ekinci, S., Hatipoğlu H.G. (2014).Yüksekokullar Tıbbi Terminoloji Ders Kitabı. Hatipoğlu Yayıncılık, 5. Baskı. Ankara.
- Ertuğrul, L. (2009). Tıp Terimleri Sözlüğü, Akademi Basın Yayıncılık, İstanbul.
- Feneis, H.: Uluslararası Terimlerle Sistemantik Resimli Anatomi Sözlüğü, 2. Baskı, Çeviri Editörü: Yıldırım, M., İstanbul: Nobel&Yüce Kitabevleri, 1997
- Hallenbeck, W.H., 1994, Radiation Protection. Lewis, 269p.
- Kocatürk, U. (2005). Tıp Terimleri Sözlüğü, Nobel Tıp Kitabevi, 10. Baskı, Ankara.
- Kocatürk, U.: Açıklamalı Tıp Terimleri Sözlüğü, Nobel Yayınevi, İstanbul 2000
- Mesut, R. (2011).Tıbbi Terminoloji, Nobel Matbaacılık, İstanbul.
- Musselwhite JM, Klitzman B. Maixner W. Burkes EJ Jr. Laser Doppler flowmetry: a clinical test of pulpal vitality. Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod 1997; 84: 411-9. 21.
- Phillips, L.J., Gibbs, L.M, Goris, M.L, Segall, G.M, Denko, N.C, Arvinn, A.M, Freeman, L., and Marsh, M., Radiation Safety Manual, 2010, Stanford university, 110p.